

Sağlıklı Bir Toplum, Çiftçiliğin Devamı ve Bağımsız Tarım İçin

TÜRKİYE'DE GDO'LU ÜRETİME ve TÜKETİME HAYIR!

GDO'ya hayır platformu

Tüm dünyada ilk kez 1994 yılında ticari olarak piyasaya sürülen GDO'lu ürünler, 1998 yılından bu yana, hiçbir denetime tabii tutulmadan Türkiye'ye giriyor.

Özellikle yılda iki milyon ton düzeyinde dışarıya konu olan GDO'lu mısır ve soyadan üretilen işlenmiş ürünler, 800'den fazla çeşitle tüketici sofrasına ulaşıyor. Hiçbir etiketleme yapılmadan satışa sunulan bu ürünler, halk sağlığını ciddi biçimde tehdit ediyor.

Tüketicinin bilgilendirme hakkını ihlal eden ve halk sağlığını hiçe sayan bu durum, 10 yılı aşkın süredir tüm çarpıklığı ile sürerken, bu kez Ulusal Biyogüvenlik Kanun Tasarısı Taslağı'nın Bakanlar Kurulu'nda olduğu ve TBMM'ne sevkedilmek üzere imzaya açıldığı bilgisi basına yansıdı. Hükümet sözcüsü, konuyla ilgili konuşmasında, zaten ithalatı serbest olan ve tüketilen bu ürünlerin Türkiye'de ekimine de serbestlik getirileceğini ifade etti. Anlaşıyor ki, şimdi sıra, GDO'lu tohumları Türkiye'nin temiz topraklarına ekmeye geldi...

Kamuoyundan bir sır gibi saklanan Tasarı Taslağı yasalastığında, ortaya çıkacak durum şöyle özetlenebilir;

- 1) GDO'ların üretimi ve tüketimine izin verilecek,
- 2) Bu ürünlerin risk değerlendirmesi şirketlerin kontrolünde olacak,
- 3) GDO'lu ürünlerden zarar gören çiftçiler ve tüketiciler zararlarını ispat etmek zorunda bırakılacak, bu ürünlerin zararlı olmadığının ispatı şirketlerin üzerinde olmayacak,
- 4) Bu ürünleri ülkemize sokan veya üreten şirketlerin cezai sorumlulukları oldukça düşük olacak,
- 5) Zarara uğradığını iddia eden çiftçiler zamanaşımı tehdidi ile karşı karşıya kalacak,
- 6) Risk denetimine tabi bu ürünlerle ilgili bilgiler kamuoyuna açıklanmayacak, şirket sırrı olarak korunacak,
- 7) Tüketicilerin sağlıklı gıda tüketme hakları, küçük çocuklarla sınırlandırılacak, sadece küçük çocuk ürünlerinde GDO kullanılmayacak,

- 8) Ülkenin tüm genetik varlıkları şirketlerin kontrolü altına bırakılacak,
- 9) Çiftçiler, tohumluk ayırma haklarını yitirecek; tozlaşma vb. yollarla ürünlerine GDO bulaşmışsa şirketlere tazminat ödemek zorunda kalabilecekler,
- 10) Bu ürünlerin denetimi konusunda çiftçi, tüketici, ekoloji örgütlerinin; bağımsız bilimsel kurumların, meslek odalarının herhangi bir söz ve karar yetkisi olmayacak...

Yukarıda özetlenen tablo, öncelikle ülkemiz tarımını doğrudan üç - beş şirkete bağımlı hale getirecektir. GDO'lu tohum ve pestisitleri (zirai mücadele ilacı) üreten şirketler arasında yapılan evlilikler, bu sürecin tohum ve ilaç için üreticinin her geçen yıl bu şirketlere daha çok ödeme yapmak zorunda kalacağını göstermektedir. Çünkü terminatör teknolojisi ile üreme yeteneği alınmış tohumlar, üreticinin tohum ayırma hakkını da elinden almaktadır. Böylece tüm dünyada konvansiyonel ürünlere göre daha verimli olmadığı ve daha çok pestisit tükettiği kanıtlanmış olan GDO'lu tohumlar, temiz topraklarımızı ve üreticimizi, çokuluslu şirketlerin kar aracı haline getirecektir.

Sorunun bir diğer önemli boyutu, biyoçeşitliliğimizin ve çevresel değerlerimizin tahribidir. GDO'lu ürünlerden olacak gen kaçışları, hem kültür bitkilerini hem de bunların yabancı akrabalarını kontamine edecek; bu tabloya eklenebilecek yatay gen kaçışları ile doğada geri dönüşümü olanaksız bir süreç başlamış olacaktır.

Tüketici ve halk sağlığı açısından da tablo vahimdir. GDO'lu ürünlerden işlenmiş gıda ürünlerinin sofralarımıza ulaşması, halkımızı daha da ağırlaşan alerjik reaksiyon, antibiyotik dayanıklılık, toksik etki, artan doğum anomalileri ve kısırlık gibi sağlık sorunları ile karşı karşıya bırakacaktır.

Oysa Avrupa Birliği, şirketlerin EFSA (Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi) üzerindeki artık gizlenemeyen etkilerin varlığına rağmen, topraklarının % 1'inden az olan bölümünde, yalnızca bir GDO'lu mısır türünün ekimine izin vermiş olup; Avusturya, Macaristan, Yunanistan, Almanya ve Fransa'nın peşpeşe gelen yasaklama kararlarıyla GDO'lu ekim alanları 165 bin hektardan 105 bin hektara daralmıştır. Üstelik bu üretimin % 80'i yalnızca bir ülkede, İspanya'da gerçekleştirilmektedir. Önümüzdeki dönemde, halk ve çevre sağlığı ile kamu yararı odaklı bu yasaklamaların artarak süreceği öngörülmektedir.

Bunun yanında Avrupa Birliği'nde, içeriğinde % 0.9'dan fazla GDO'lu hammadde bulunan ürünlerin ancak etiketlenerek satışına izin verilmekte iken, halk sağlığı yanında, Türkiye'nin kendine özgü kültür ve inanç yapısına saygı gösterilme gereği duyulmadan, GDO'lu gıdaların serbestçe satışı gerçekleştirilmektedir.

Şimdi soruyoruz; bu Tasarı Taslağı kime hizmet etmektedir? Halkın GDO'lu ürünlere hiçbir talebi yokken, halkın örgütlerinden gizlenerek, hangi amaç ve nedenlerle bu düzenleme gündeme getirilmektedir?..

Sonuç olarak, ülkenin onurlu ve namuslu çiftçileri, tüketicileri, ekoloji örgütleri, ziraat, çevre, gıda mühendisleri, birlikleri, kooperatifleri, siyasi partileri, demokratik

kitle örgütlerinin bu barbarlık yasasına karşı direnmeleri en temel haklarıdır. Ülkemizi açlık ile terbiye etmeye girişenlere karşı, bu yasanın meclis gündemine gelmeden geri çekilmesini talep ediyoruz.

Bu ülkenin genetik varlıklarını, biyolojik çeşitliliğini, tohumlarını korumak, toplumsal barışın, adaletin olmazsa olmaz ön koşullarıdır. Bu doğrultuda, hemen hiç vakit kaybetmeden, toplum olarak vekil ettiklerimize bir kez daha sesleniyoruz, şirketlerin geleceğini değil, doğa ve toplum için biyolojik geleceğimizi koruyun. Bir an önce biyogüvenlik altyapısını oluşturun, bu konuda bütçeden bir pay ayırarak ülkemizde genetik kirlenmenin önünü alın. Çiftçilerin daha nitelikli ve sağlıklı üretim yapmasına yönelik örgütlenmeleri geliştirin. Tüketici ve ekoloji örgütleriyle, doğru ve açık bir bilgi paylaşım sürecini başlatın. Toplumun onayını almadan, apar topar hazırladığınız bu yasaya, bu ülkenin gerçek sahipleri olan bizler direneceğiz. Yok oluşumuzu seyretmektense, kendi kaderimizi belirlemeyi tercih edeceğiz.

GDO'YA HAYIR PLATFORMU BİLEŞENLERİ

- TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası
- TMMOB Çevre Mühendisleri Odası
- TMMOB Peyzaj Mimarları Odası
- TMMOB Mimarlar Odası
- TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Marmara Bölge Şubesi
- TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi
- Türk Tabipleri Birliği
- Tüketici Dernekleri Federasyonu (TÜDEF)
- Tüketici Örgütleri Federasyonu (TÖF)
- Tüketiciyi Koruma Derneği (TÜKODER)
- Tüketici Hakları Derneği
- Tüketici Bilincini Geliştirme Derneği
- Çiftçi-SEN
- Ekoloji Kollektifi
- DOĞADER
- EKODER
- KESK Tarım Orkam-Sen
- Nilüfer Yerel Gündem 21

- Gemlik Yaşam Atölyesi Derneği
- İçanadolu Çevre Platformu (İÇAÇEP)
- Marmara Çevre Platformu (MARÇEP)
- Ege Çevre Platformu (EGEÇEP)
- Sürdürülebilir Yaşam Kolektifi
- Gürsel Tonbul Çiftlik İşletmeleri
- İmece Evi İmece Ekoköyü Dogal Yasam ve Ekolojik Çözümler Derneği
- İmece Ekoköyü Kooperatif Girişimi
- Eskişehir Çevre Koruma ve Geliştirme Derneği
- Muratpaşa Dostları Derneği
- Konyaaltı Dostları Derneği
- Kibele Ekolojik Yaşam Kooperatifi
- PDA Pembe Domates Ađı
- Akçaeniş Köyü Çevre Kültür Kalkınma ve Dayanışma Derneği
- Kirazlı Ekolojik Yaşam Derneği
- Bornova Sivil Toplum Platformu (BORPLAT)
- Greenpeace Türkiye
- Sinop Çevre Dostları Derneği
- Dođu Akdeniz Çevre Bileşenleri
- Yeni İnsan Yayınevi
- Buđday Derneği
- Slowfood Yađmur Böređi Birliği
- Slowfood Fikir sahibi Damaklar Birliği
- Slow Food Gençlik Gıda Hareketi
- Slow Food Ankara Birliği
- Slow Food Kars Birliği
- Bođatepe Çevre Yaşam Derneği
- Aromaterapi Derneği (AROMADER)

